

TARMOQ MALAKA RAMKASI

Reyestr raqami:

QR kod

1. Umumiy talablar va asosiy tushunchalar

Ushbu Tarmoq malaka ramkasi O'zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasi va Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori (MMK-2025)ga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, Qurilish materiallari sanoati tarmog'i bo'yicha sakkizta malaka darajasini tarmoqda qo'llaniladigan bilim, ko'nikma (mahorat), mas'uliyat va mustaqillik xususiyatiga qarab tasniflaydi.

Tarmoq malaka ramkasi Qurilish materiallari sanoati tarmog'ida malaka darajalarining yagona shkalasini belgilaydi malakaning qiyoslanishini ta'minlaydi, kasbiy standartlar va mutaxassislar malakasini muvofiqligini tasdiqlash hamda ularning malakasini tan olish tizimi uchun asos hisoblanadi.

Qurilish materiallari sanoati yo'nalishi bo'yicha Tarmoq malaka ramkasining asosiy maqsadi Qurilish materiallari tarmog'ida malaka darajalarining tizimlashtirilgan tavsifini, iqtisodiyotning istiqbollari va ustuvor yo'nalishlarini hamda tarmoqning strategik rivojlanishini hisobga olgan holda Milliy malaka ramkasi asosida mavjud malakaga qo'yilgan talablarni shakllantirishdan, shuningdek, Tarmoqlararo kompetensiyalar va turdosh mashg'ulotlar (malaka) turlarini ko'rsatgan holda kasblar va lavozimlarni malaka darajalari bo'yicha xaritalashdan iborat.

Tarmoq malaka ramkasining vazifasi kasbiy standartlarni ishlab chiqish uchun Qurilish materiallari tarmog'idagi joriy va istiqbolli texnologiyalarni hisobga olgan holda ishchilarning funksional xatti-harakatlari, ko'nikmalari, qobiliyatlari va bilimlariga qo'yiladigan talablarni aniqlashdan iborat.

Bundan tashqari, sohani muntazam monitoring qilish asosida tarmoq malaka hamda bilimlarga bo'lgan ehtiyojlar va tendensiyalarini aniqlash, tarmoq malaka doiralarini ishlab chiqish va joriy etish va takomillashtirish hamda kasbiy standartlarni ishlab chiqish va joriy etish bo'yicha qurilish materiallarini ishlab chiqaruvchi tashkilotlarning faoliyatini muvofiqlashtirish, norasmiy va informal o'qitishning natijalarini tan olish, validatsiya va akkreditatsiya (sertifikatlash) qilish tizimini shakllantirish, shu jumladan, sohaga tegishli malakani baholash markazlari faoliyatini tashkil qilish, yoshlarni kasbga yo'naltirish va axborot materiallarini ishlab chiqish ishlarini tashkil etish, tarmoq malaka doiralari va kasbiy standartlardan kelib chiqqan holda, sohaga yangi kirib kelayotgan kasblarni kiritish

va amaliyotga joriy etish bo'yicha takliflarni ishlab chiqish ustuvor maqsad va vazifalar hisoblanadi.

Mazkur Tarmoq malaka ramkasida quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

guruh – Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi (IFUT (2.1-tahrir) bo'yicha iqtisodiy faoliyatning keng sohasini o'z ichiga olgan faoliyat turi;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo'ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko'rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

kichik sinf – sinf ichidagi faoliyatning aniq turlarini ifodalovchi faoliyat turi;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mehnat funksiyasi – kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli;

sinf – guruh ichida iqtisodiy faoliyatning o'rtacha darajada (tor doirada) aniqlangan turlarini ifodalovchi faoliyat turi.

Tarmoq malakalar ramkasini ishlab chiqishda foydalanilgan asosiy normativ-huquqiy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va O'zbekiston Respublikasi 2020-yil 23-sentyabrdagi O'RQ-637-sonli "Ta'lim to'g'risida" Qonuni;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 16-oktyabrdagi "Kasbiy ta'limda malakali kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish va xalqaro ta'lim dasturlarini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 158-son Farmoni;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2008-yil 24-iyuldagi PQ-927-sonli "Xorijiy investitsiyalar va kreditlarni jalb etish hamda o'zlashtirish jarayonini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2024-yil 30-sentyabrdagi PQ-345-son qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Qurilish materiallari sanoatini jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" PQ-4335-son qarori;

Tarmoq kengashi faoliyatiga taalluqli qarorlari asosida amalga oshiradi.

2. Tarmoq malaka ramkasining pasporti

Qurilish materiallari sohasi yuqori qo'shilgan qiymatli qurilish mahsulotlarini ishlab chiqarish, korxonalarni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash, shuningdek, ixtisoslashgan yetakchi xorijiy kompaniyalar bilan qo'shma ishlab chiqarishlarni tashkil etish bo'yicha yuqori texnologiyali ishlab chiqarishlarni o'zlashtirish uchun investitsiyalar, birinchi navbatda, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni keng jalb etish asosida faoliyat yurituvchi tarmoqdir.

Soha mamlakatimizda qurilish sohasining jadal rivojlanishi va aholi ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda talab etilayotgan yuqori sifatli qurilish materiallari ishlab chiqarish turlarini izchil ravishda kengaytirish, ichki bozorni import o'rnini bosuvchi, xalqaro standartlarga mos va raqobatbardosh mahsulotlar, shuningdek mahalliy xomashyo asosida ishlab chiqarilgan zamonaviy qurilish mahsulotlari bilan barqaror ta'minlash jarayonlarini o'z ichiga oladi.

Shuningdek, mazkur soha qurilish materiallari eksporti geografiyasini kengaytirish bo'yicha o'z a'zolariga amaliy yordam ko'rsatish, kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish kabi yo'nalishlarni qamrab oladi.

Shu bilan birga, qurilish materiallari sanoatini rivojlantirish va muvofiqlashtirish, tarmoq korxonalari faoliyatini birlashtirish;

davlat siyosatini amalga oshirishda ishtirok etish, normativ-huquqiy hujjatlar ishlab chiqishda takliflar kiritish;

tarmoqni modernizatsiya qilish, energiya tejamkor va innovatsion texnologiyalarni joriy etish

investitsiya loyihalarini tayyorlash va amalga oshirishga ko'maklashish, mahalliy va xorijiy investorlarni jalb etish;

qurilish materiallari sifati va raqobatbardoshligini oshirish, standartlar va texnik reglamentlarga rioya etilishini qo'llab-quvvatlash;

eksport salohiyatini kengaytirish, tashqi bozorlarga chiqishda korxonalarga yordam berish;

xomashyo bazasidan oqilona foydalanish va yangi turdagi materiallar ishlab chiqarishni rivojlantirish kabi bir qator asosiy vazifalarni bajarish nazarda tutilgan.

Qurilish materiallari sohasidagi tarmoq malaka ramkasi quyidagi iqtisodiy faoliyat turlari uchun ishlab chiqilgan:

C-seksiya ishlab chiqaradigan sanoat

O'zbekiston Respublikasida qurilish materiallari sohasidagi TMR Iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichi (IFUT-2.1)ga muvofiq quyidagi iqtisodiy faoliyat turlarini qamrab oladi:

T/r	Seksiya	Bo'lim	Guruh	Sinf	Kichik sinf
1.	C seksiya ishlab chiqaradigan sanoat	23 Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	23.0 Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	23.00 Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	23.00.0 Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish
2.			23.1 Shisha va shishadan buyumlar ishlab chiqarish;	23.11 Listlangan shisha ishlab chiqarish;	23.11.0 Listlangan shisha ishlab chiqarish;
3.				23.12 Listlangan shishani qoliplash va ishlov berish;	23.12.0 Listlangan shishani qoliplash va ishlov berish;
4.				23.13 Kovak shisha buyumlar ishlab chiqarish;	23.13.0 Kovak shisha buyumlar ishlab chiqarish;
5.				23.14 Shisha tola ishlab chiqarish;	23.14.0 Shisha tola ishlab chiqarish;
6.				23.19 Boshqa shisha buyumlarni, jumladan texnik buyumlarni, ishlab chiqarish va ishlov berish;	23.19.0 Boshqa shisha buyumlarni, jumladan texnik buyumlarni, ishlab chiqarish va ishlov berish;
7.			23.2 O'tga chidamli buyumlar ishlab chiqarish;	23.20 O'tga chidamli buyumlar ishlab chiqarish;	23.20.0 O'tga chidamli buyumlar ishlab chiqarish;
8.			23.3 Loydan qurilish materiallari ishlab chiqarish;	23.31 Loydan qurilish materiallari ishlab chiqarish;	23.31.0 Loydan qurilish materiallari ishlab chiqarish;
				23.32 G'isht, cherepitsa va pishirilgan loydan boshqa qurilish	23.32 G'isht, cherepitsa va pishirilgan loydan boshqa qurilish

				materiallari ishlab chiqarish;	materiallari ishlab chiqarish;
9.				23.41 Maishiy va dekorativ keramik buyumlar ishlab chiqarish;	23.41.0 Maishiy va dekorativ keramik buyumlar ishlab chiqarish;
10.				23.42 Keramikadan gigiyenik sanitariya-texnika buyumlari ishlab chiqarish;	23.42.0 Keramikadan gigiyenik sanitariya-texnika buyumlari ishlab chiqarish;
11.			23.4 Boshqa chinni va keramik buyumlar ishlab chiqarish;	23.43 Keramik izolyatsiyalovchi materiallar va garnituralar ishlab chiqarish;	23.43.0 Keramik izolyatsiyalovchi materiallar va garnituralar ishlab chiqarish;
12.				23.44 Boshqa texnik keramik buyumlar ishlab chiqarish;	23.44.0 Boshqa texnik keramik buyumlar ishlab chiqarish;
13.				23.49 Boshqa keramik buyumlar ishlab chiqarish;	23.49.0 Boshqa keramik buyumlar ishlab chiqarish;
14.			23.5 Sement, ohak va suvoq ishlab chiqarish;	23.51 Sement ishlab chiqarish;	23.51.0 Sement ishlab chiqarish;
15.				23.52 Ohak va qurilish uchun gips ishlab chiqarish;	23.52 Ohak va qurilish uchun gips ishlab chiqarish;
16.				23.61 Betondan qurilish uchun buyumlar ishlab chiqarish;	23.61.0 Betondan qurilish uchun buyumlar ishlab chiqarish;
17.			23.6 Beton, gips va sementdan buyumlar ishlab chiqarish;	23.62 Qurilish maqsadlariga mo'ljallangan gips buyumlar ishlab chiqarish;	23.62.0 Qurilish maqsadlariga mo'ljallangan gips buyumlar ishlab chiqarish;
18.				23.63 Tayyor beton ishlab chiqarish;	23.63.0 Tayyor beton ishlab chiqarish;
19.				23.64 Quruq beton qorishmalari ishlab chiqarish;	23.64.0 Quruq beton qorishmalari ishlab chiqarish;
20.				23.65 Tolali sement ishlab chiqarish;	23.65.0 Tolali sement ishlab chiqarish;

21.				23.69 Beton, qurilish gipsi va sementdan boshqa buyumlar ishlab chiqarish;	23.69.0 Beton, qurilish gipsi va sementdan boshqa buyumlar ishlab chiqarish;
22.			23.7 Toshni kesish, ishlov berish va pardoqlash;	23.70 Toshni kesish, ishlov berish va pardoqlash;	23.71 Toshni kesish, ishlov berish va pardoqlash;
23.			23.9 Boshqa toifalarga kiritilmagan abraziv buyumlar va boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish;	23.91 Abraziv buyumlar ishlab chiqarish;	23.91.0 Abraziv buyumlar ishlab chiqarish;
24.				23.99 Boshqa toifalarga kiritilmagan nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish;	23.99.0 Boshqa toifalarga kiritilmagan nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish;
25.		24 Metallurgiya sanoati	24.0 Metallurgiya sanoati	24.00 Metallurgiya sanoati	24 00.0 Metallurgiya sanoati
26.			24.2 Po'lat quvur, quvuro'tkazgich, profil, fittinglar ishlab chiqarish.	24.20 Po'lat quvur, quvuro'tkazgich, profil, fittinglar ishlab chiqarish;	24.20.0 Po'lat quvur, quvuro'tkazgich, profil, fittinglar ishlab chiqarish;

Tarmoq malaka ramkasi quyidagi kasbiy faoliyat turlari va mashg'ulotlar guruhlarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan:

T/r	Mashg'ulot guruhi kodi	Mashg'ulot guruhi nomi
1.	14390	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan boshqa soha xizmatlari rahbarlari, b.g.k.
2.	31152	Ishlab chiqarishni tashkil etish va avtomatlashtirish bo'yicha texnik
3.	31151	Texnik-mexaniklar (umumiy)
4.	31159	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan texnik-mexaniklar, b.g.k.
5.	31330	Kimyoviy xomashyoni qayta ishlash jarayonlari bo'yicha nazoratchilar
6.	44199	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan ofis xodimlari, b.g.k.
7.	51510	Xo'jalik ishlarini yuritish bo'yicha yordamchilar va ekonomkalar
8.	71120	G'isht teruvchilar
9.	71130	Sangtaroshlar
10.	72111	Qoliplovchilar
11.	72242	Materiallarni silliqlovchilar
12.	73139	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan zargarlik buyumlari va qimmatbaho metall buyumlari ishlab chiqarish bilan shug'ullanadigan ishchilar, b.g.k.

13.	73159	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan shishani qoliplovchilar, naqqoshlar, silliqlovchilar va sayqalloovchilar, b.g.k.
14.	73163	Dekorativ ishlov beruvchilar
15.	81121	Rudaga ishlov berish va boyitish operatorlari
16.	81122	Tog' jinslariga ishlov berish va boyitish operatorlari
17.	81132	Konchilik sanoatida burg'ilovchilar va turdosh kasblar ishchilari
18.	81149	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan beton, sement va boshqa mineral materiallardan mahsulot tayyorlash dastgohlari operatorlari, b.g.k.
19.	81141	Yig'ma temir-beton konstruksiyalarini ishlab chiqarish operatorlari
20.	81142	Asbestotsement buyumlarini ishlab chiqarish operatorlari
21.	81144	Beton-nasoslar va beton aralashtirgichlar operatorlari
22.	81211	Ruda va metallni qizdirish pechlari operatorlari
23.	81219	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan metall eritish uskunalariga xizmat ko'rsatish va metalga termik ishlov berish uskunalariga ishchilari (operatorlari), b.g.k.
24.	81319	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan kimyoviy xomashyoni, neft va neft mahsulotlarini, boshqa metall bo'lmagan mineral mahsulotlarni qayta ishlash zavodlariga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar, apparatchilar va turdosh kasb ishchilari, b.g.k.
25.	81320	Fototexnika mahsulotlarini ishlab chiqarish uchun asbob-uskunalariga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar, apparatchiklar va shunga o'xshash kasb egalari
26.	81420	Plastmassa ishlab chiqarish uskunalariga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar
27.	81607	Oziq-ovqatni termik va mexanik ishlash operatorlari
28.	81720	Yog'ochni qayta ishlash uskunalariga xizmat ko'rsatish bo'yicha operatorlar
29.	81811	Shisha qizdirish pechlari operatorlari
30.	81814	Shisha buyumlar ishlab chiqarish operatorlari
31.	81815	Keramika, chinni va fayans buyumlar ishlab chiqarish operatorlari
32.	81819	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan shisha va keramika ishlab chiqarish uskunalariga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar, b.g.k.
33.	81121	Rudaga ishlov berish va boyitish operatorlari
34.	81829	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan bug' dvigatellari va qozonxonalarning operatorlari, b.g.k.
35.	83431	Kran va ko'tarish mashinalari operatorlari
36.	83432	Ortish-tushirish va transport qurilmalari operatorlari
37.	81319	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan kimyoviy xomashyoni, neft va neft mahsulotlarini, boshqa metall bo'lmagan mineral mahsulotlarni qayta ishlash zavodlariga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar, apparatchilar va turdosh kasb ishchilari, b.g.k.

3. Tarmoq tahlili

Ma'lumki, "O'zsanoatqurilishmateriallari" uyushmasi sohada raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarish va eksport qilishning barqaror o'sish sur'atlarini ta'minlashga qaratilgan keng ko'lamli ishlarni amalga oshirilmoqda, shuningdek, yuqori texnologiyali, energiya tejankor qurilish materiallarini ishlab chiqarish bo'yicha ko'plab loyihalarni jalb qilib kelmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Qurilish materiallari sanoatini

tubdan takomillashtirish va kompleks rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2019-yil 20-fevraldagi PQ-4198-sonli qarori muvofiq hamda ta'sis shartnomasi va Uyushma ta'sischilarining 2019-yil 20-martdagi "O'zbekiston Respublikasi Qurilish materiallari sanoati korxonalari uyushmasini tashkil etish to'g'risida"gi qarori asosida O'zbekiston Respublikasi Qurilish materiallari sanoati korxonalari uyushmasi tashkil etilgan.

Uyushmaning rasmiy to'liq nomi "O'zbekiston qurilish materiallari sanoati korxonalari uyushmasi" va qisqartirilgan nomi "O'zsanoatqurilishmateriallari" uyushmasi.

Uyushma qurilish materiallarini ishlab chiqarish bilan shug'ullanuvchi va bunga tegishli xizmat ko'rsatuvchi korxona (jamiyat) va tashkilotlarni birlashtiradi.

Quyidagi yuridik shaxslar Uyushmaning tarkibi va asosiy ta'sischilari hisoblanadi:

"Qizilqumsement" aksiyadorlik jamiyati – Navoiy viloyati, Navoiy shahar hokimligi huzuridagi tadbirkorlik subyektlarini ro'yxatdan o'tkazish inspeksiyasi tomonidan 2014-yil 11-iyul kuni ro'yxatga olingan, reyestrda tartib raqami 76-son, manzili: Navoiy viloyati, Navoiy-3;

"Kvars" aksiyadorlik jamiyati – Farg'ona viloyati Quvasoy shahri Davlat xizmatlari markazi tomonidan 2018-yil 20-iyulda ro'yxatga olingan, reyestrda tartib raqami 001-son, manzili: Farg'ona viloyati Quvasoy shahri, Mustaqillik ko'chasi, 2a-uy;

"Bekobodsement" aksiyadorlik jamiyati – Toshkent viloyati, Bekobod shahar hokimligi huzuridagi tadbirkorlik subyektlarini ro'yxatdan o'tkazish inspeksiyasi tomonidan 2014-yil 22-avgust kuni ro'yxatga olingan, reyestrda tartib raqami 429-son, manzili: Toshkent viloyati, Bekobod shahri, Istiqlol ko'chasi, 20-uy;

"Ohangaronsement" aksiyadorlik jamiyati – Toshkent viloyati, Ohangaron shahar hokimligi huzuridagi tadbirkorlik subyektlarini ro'yxatdan o'tkazish inspeksiyasi tomonidan 2014-yil 31-dekabr kuni ro'yxatga olingan, reyestrda tartib raqami 123-son, manzili: Toshkent viloyati, Ohangaron shahri, Sanoat hududi;

"Greatwall Ceramis Industries limited" mas'uliyati cheklangan jamiyati shaklidagi qo'shma korxonasi – Farg'ona viloyati Adliya boshqarmasi tomonidan 2015-yil 13-iyulda 159-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan, manzil: Toshkent viloyati, Angren shahri, Ipak yo'li ko'chasi, 10-blok.

Uyushma — o'z a'zolarining manfaatlarini himoya qilish, faoliyatini muvofiqlashtirish va rivojlantirish, Uyushmaning ustavida belgilangan maqsadlarga erishish uchun birgalikdagi faoliyat asosida tashkil etilgan.

Uyushma — tijorat faoliyati bilan shug'ullanmaydi hamda o'z oldiga o'zining faoliyatidan foyda olishni asosiy maqsad qilib qo'ymaydi.

Respublikada qurilish materiallarini ishlab chiqarishda davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari hamda xususiy sektordagi "O'zsanoatqurilishmateriallari" uyushmasi a'zolarining manfaatlarini ifoda etish va himoya qilishni ta'minlash,

shuningdek, qurilish materiallari sanoatini rivojlantirish bo'yicha Uyushmaning asosiy faoliyati quyidagilardan iborat.

Yuqori qo'shilgan qiymatli qurilish mahsulotlarini ishlab chiqarish, ishlab chiqarish korxonalarni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash, shuningdek, ixtisoslashgan yetakchi xorijiy kompaniyalar bilan qo'shma ishlab chiqarishlarni tashkil etish bo'yicha yuqori texnologiyali ishlab chiqarishlarni o'zlashtirish uchun investitsiyalar, birinchi navbatda, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni keng jalb etish;

talab etilayotgan sifatli mahsulot ishlab chiqarish turlarini kengaytirish, ichki bozorni import o'rnini bosuvchi va raqobatbardosh qurilish materiallari hamda mahalliy ishlab chiqarilgan buyumlar bilan to'ldirish, shu bilan birga, tarmoqning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha "O'zsanoatqurilishmateriallari" uyushmasi a'zolari faoliyatini qo'llab-quvvatlash;

hududlarning salohiyatini yanada rivojlantirish istiqbollaridan, xom ashyo bazasi, infratuzilmalar, mehnat va boshqa resurslar hamda bozorlarning mavjudligidan kelib chiqqan holda korxonalarni joylashtirishga ko'maklashish.

ichki va tashqi bozorlarda qurilish materiallariga bo'lgan talab konyunkturasini o'rganish va shu asosda yangi mahsulot turlarini o'zlashtirishga ko'maklashish, qurilish materiallari eksporti geografiyasini kengaytirish bo'yicha o'z a'zolariga amaliy yordam ko'rsatish, kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish;

o'rta va uzoq muddatga mo'ljallangan tarmoqni rivojlantirish dasturlarining ishlab chiqilishida va bajarilishida ishtirok etish, tarmoq tashkilotlariga xom-ashyoni chuqur qayta ishlashda, sifatli raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarishning o'zlashtirilishida va ichki bozorning ular bilan yanada to'ldirilishida, mahsulotlar diversifikatsiyasining kengaytirilishida ko'maklashish;

qurilish materiallari sohasida standartlashtirish va sertifikatlashtirish tizimini xalqaro talablar va standartlar bilan uyg'unlashtirgan holda takomillashtirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni qabul qilish;

xodimlarni tayyorlashning real ehtiyojlarini va istiqbolli yo'nalishlarini aniqlash, mutaxassislarni tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish bo'yicha o'quv dasturlarini takomillashtirishda ishtirok etish, qurilish materiallarining sanoat ishlab chiqarilishi sohasida ilmiy-tadqiqot ishlarini chuqurlashtirish;

qurilish materiallari sanoatining jadal rivojlanishiga va tarmoq korxonalarining barqaror faoliyat yuritishiga to'sqinlik qiluvchi tizimli muammolarni aniqlash va bartaraf etish, mazkur sohadagi qonunchilikni yanada takomillashtirishga doir takliflarni ishlab chiqish.

Bugungi kunda Respublikada 95 turdagi qurilish materiallari ishlab chiqarilmoqda, shundan so'nggi yetti yilda yaratilgan imkoniyatlar va yangi amalga oshirilgan loyihalar natijasida 46 turdagi mahsulotlarga bo'lgan ichki talab to'liq qoplanishiga erishilgan.

Istiqbolda loyihalar, mahalliy hokimliklar bilan birgalikda nafaqat hududning imkoniyati, balki Respublika talabini va eksport salohiyatini inobatga olgan holda shakllantirish nazarda tutilgan.

Yaratilgan imkoniyatlar hisobiga, so'nggi yetti yilda sohaga 8,6 milliard dollar investitsiya kiritildi.

Natijada 4 500 ta yangi korxona ishga tushdi (jami 15 mingta), 36 turdagi yangi mahsulot ishlab chiqarish yo'lga qo'yildi.

Ishlab chiqarish hajmi 4 barobar o'sdi (o'tgan yili 34,2 trillion so'm), yillik daromadi 100 milliard so'mdan oshgan korxonalar 524 tadan 1824 taga ko'paydi.

Tarmoqdagi korxonalar hisobidan byudjetga tushum 2,2 barobar oshdi (2017-yildagi 1 856 milliard so'mdan 2023-yilda 4 102 milliard so'mga).

Mahsulotlarimiz eksport bo'layotgan davlatlar so'nggi uch yilda 2,2 karra oshib, 62 taga yetdi. Ishlab chiqarilayotgan 95 turdagi mahsulotning 90 turi eksport bo'lyapti. 2023-yilda qurilish materiallari eksporti 654 million dollarni tashkil etdi (2020-yilda 253 million dollar).

Natijada mazkur mahsulotlar importi 12 foizga qisqardi, eksport hajmi sezilarli darajada oshdi. Shu bilan birga ba'zi bozor to'yingan mahsulotlarga investitsiyalar kiritilib, quvvatlar ichki talabga nisbatan keskin oshib ketdi. Xususan, talabga nisbatan sement quvvatlari 2,3 barobarga, keramik plitka va keramogranit 1,5 barobarga, gipsokarton 1,2 barobarga, qurilish oynasi 100 foizga oshgan.

Qurilish vazirligi tomonidan jahon qurilish industriyasi va arxitektura rivojlanishi tendensiyalaridan kelib chiqib, har yilda uzoq va o'rta muddatda o'zlashtiriladigan yangi qurilish materiallari ishlab chiqariladi.

Shuningdek, qurilish materiallarini ishlab chiqarishda o'rta bo'g'in kadrlariga bo'lgan ehtiyojlarni aniqlash, ularni salohiyatini oshirish bo'yicha bir qator ishlar olib borilmoqda.

Uyushma soha konyunkturasini inobatga olgan holda ehtiyojni aniqlab, sohaga tegishli oliy va o'rta bo'g'in kadrlarni yetishtirib beradigan Toshkent arxitektura-qurilish universiteti va uning huzuridagi Urganch qurilish texnikumi va Qashqadaryo arxitektura va qurilish texnikumlarga 2024/2025 o'quv yili uchun qabul kvotalariga bo'lgan tegishli turli kasb va yo'nalishlarga 87 ta ehtiyojlar bo'yicha takliflarni taqdim etilgan.

Talabalarni ishlab chiqarish amaliyotlarini ishlab chiqarish korxonalari tashkil etish, ta'lim muassasalari bitiruvchilarining bandligini ta'minlash, uning

monitoringini yuritishda ta'lim muassasalari bilan barqaror axborot almashinuvini yo'lga qo'yish qo'yilgan.

Jumladan, joriy yil arxitektura-qurilish universiteti 65 nafar bitiruvchisi korxonalarga ("Qizilqumsement" aksiyadorlik jamiyati, "Ohangaronsement" aksiyadorlik jamiyati, "Kvars" aksiyadorlik jamiyati)ishga joylashtirilgan. Shuningdek, 47 nafar texnikum bitiruvchilari soha mutaxassisligi bo'yicha ish bilan ta'minlangan.

Shu bilan bir qatorda, olis hududlardagi texnikumlarda soha bo'yicha o'rta bo'g'in mutaxassislarini tayyorlashda tarmoq ehtiyojlari, ish beruvchilar manfaatlarini inobatga olgan holda talaba yoshlarning, ayniqsa qizlarning kasb-hunar egallashida ularning kelajak hayoti, oila qurishi, ro'zg'or yuritishi, farzandini sog'lom va barkamol qilib voyaga yetkazishi kabi o'ta muhim bo'lgan bilim va ko'nikmalarni shakllantirishga qaratilgan ta'lim tashkilotlari bilan hamkorlikdagi jami 2 ta ta'lim dasturlarini ishlab chiqilgan.

To'g'ridan-to'g'ri xalqaro investitsiya loyihalari ko'lami, yaratilayotgan ish o'rinlarining yangilangan malaka talablari asosida davriy ravishda takomillashtirib borish mexanizmini yaratish va joriy qilish, qurilish materiallari sohasida ehtiyojlar o'rganilib, 2 yangi ta "Shisha va shisha buyumlarni chiqaruvchi" va Asbosement buyumlar saralagich-namlagich (ajratuvchi-taxlovchi) kasblari bo'yicha kadrlar tayyorlash nazarda tutilgan hamda yirik investitsiya loyihalari tarkibiga hamkorlikda kadrlar tayyorlash komponentini kiritish nazarda tutilgan.

Bundan tashqari, Germaniya Federativ Respublikasidagi Drezden texnika universiteti hamda Toshkent arxitektura-qurilish universiteti o'rtasida ilmiy va ta'lim sohasida amaliy hamkorlikni yo'lga qo'yilgan. Xususan, oliygohning qurilish materiallari sohasida ilmiy izlanish olib borayotgan 5 nafar yosh olim va tadqiqotchilarini Drezden texnika universitetida stajirovkalarini o'tkazish, 7 nafar professor-o'qituvchilar malakasini oshirish hamda xalqaro grant va loyihalarni birgalikda amalga oshirish bo'yicha memorandum imzolanib, ijobiy kelishuvga erishilgan.

4. Tarmoqqa tegishli kasblar ro'yxati

Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori (MMK-2025)ga muvofiq tarmoqqa Qurilish, uy-joy kommunal xo'jaligi va qurilish materiallari sanoati sohalarida kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashiga tegishli kasblar ro'yxati quyidagi jadvalda keltiriladi.

T/r	Lavozim va kasblar kodi	Lavozim va kasblar nomi
1	11200017	Ilmiy-tadqiqot instituti direktori va o'rinbosarlari
2	13450009	Laboratoriya mudiri
3	11200015	Ilmiy-ishlab chiqarish birlashmasi bosh direktori va o'rinbosarlari
4	12230002	Bosh ilmiy xodim

5	11200007	Boshqaruv raisi va o'rinbosarlari
6	11200023	Korxona bosh direktori (boshlig'i, boshqaruvchisi) va o'rinbosarlari
7	11200049	Zavod, korxona direktori va o'rinbosarlari
8	11200009	Direksiya direktori va o'rinbosarlari
9	12190001	Aksiyadorlik jamiyatining boshqaruvi (direksiyasi) a'zosi
10	11200004	Birlashma boshlig'i (direktori) va o'rinbosarlari
11	12210006	Mahsulot marketingi va sotuvi sohasida departament (boshqarma) direktori (boshlig'i)
12	13212026	Qozonxona boshlig'i (direktori)
13	13460013	Sho'ba (sektor) mudiri
14	13211014	Bosh muhandis
15	12190009	Bosh inspektor
16	13211004	Bosh dispetcher (sanoatda)
17	13220016	Bosh texnolog (konchilik, qazib olish sanoatida)
18	13220055	Sex boshlig'i
19	12112012	Xo'jalik ishlari bo'lim boshlig'i (mudiri)
20	13220060	Smena boshlig'i (konchilik, qazib olish sanoatida)
21	13220062	Texnik rahbar (konchilik, qazib olish sanoatida)
22	13219015	Katta usta-xonalarni dezaktivatsiya qilish guruhi rahbari
23	21411004	Muhandis-texnolog (umumiy)
24	21411003	Ishlab chiqarishni tashkil etish bo'yicha muhandis
25	21415007	Standartlashtirish bo'yicha muhandis
26	21414003	Sifat nazorati bo'yicha muhandis
27	13219017	Nazorat ustasi (sex, uchastka)
28	13212035	Uchastka ustasi (elektr ta'minoti, gaz, bug' va havo konditsionerlashda)
29	31151017	Texnik-texnolog
30	31159023	Texnik-nazoratchi
31	44199005	Texnik-inspektor
32	31159019	Sifat nazorati xizmati texnigi
33	31330002	Ishlab chiqarish laboranti
34	31152003	Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish bo'yicha texnik
35	51510006	Xo'jalik mudiri
36	14390029	Sinov laboratoriyasi mudiri
37	81211024	Shaxtali pechlar mashinisti (kuydiruvchi)
38	81319498	Usta yordamchisi
39	81142012	Asbestotsement listlarni to'liqinsimon qiluvchi
40	81142009	Asbestotsement buyumlarni qismlarga ajratuvchi
41	81149051	Tola hosil qilish qurilmasi operatori
42	81149053	To'liqinlovchi-stoplovchi agregat operatori
43	81819018	Devorbop buyumlarni ishlab chiqarishda boshqaruv pulti operatori
44	81811004	Shisha erituvchi
45	73159015	Shisha va shisha buyumlarni puflovchi
46	81814029	Shishani toblovchi
47	81319398	Shisha ishlab chiqarishda toblovchi

48	81814014	Shisha lentasini shakllantirish operatori
49	81814018	Shisha qoliplash dastgohi operatori
50	81149020	Sement soluvchi
51	81149019	Sement ishlab chiqarishda maydalovchi
52	81144003	Beton qorish qurilmasi motoristi
53	81720014	Qorishtirish agregati mashinisti
54	81219123	Quvur quyuvchi
55	81219134	Quvursimon pech operatori
56	81319464	Tegirmon (maydalash) mashinisti
57	81815008	Keramik buyumlarni quyuvchi
58	73163007	Qurilish keramikasini sirlovchi
59	81319357	Qorishtiruvchi
60	81121028	Quritish qurilmasi mashinisti
61	81829027	Quritish barabanlari o't yoquvchisi
62	81132001	Aylanuvchan pechlarda mashinist (kuydiruvchi) yordamchisi
63	81141008	Temir beton ishlab chiqarish jihozlarini boshqarish pul'ti operatori
64	81144005	Beton qorishtirish sexi operatori
65	81122025	Shlam nasoslari mashinisti
66	73139004	Kuydiruvchi
67	81811005	Suvi qochirilgan kvarsli shishani erituvchi
68	81811001	Kvars erituvchi
69	72111003	Dastgohda qoliplash qoliplovchisi
70	81320056	Qoliplash dastgohlari mashinisti
71	73159005	Kvars puflovchi
72	81420005	Ekstruder mashinisti
73	83432015	Yuk tushirib-ortuvchi mashinist
74	89431008	Kran mashinisti (kranchi)
75	81121014	Konveyer (kratser, qumoqlovchi, sovitkichlar, to'yintiruvchi) mashinisti
76	81319037	Bitumni suvsizlantirish apparatchisi
77	81219134	Quvursimon pech operatori
78	81819014	Buyumlarni pechlardan olib qo'yuvchi-saralovchi
79	81819075	Vakuum so'rish mexanizmlari va moslamalari operatori
80	81122040	Toshni frezalovchi
81	71130010	Tosh kesuvchi
82	81319392	Sepish va sovitish tuguni operatori
83	81819041	Massa va birikmalar tayyorlovchi
84	81319271	Ohakni so'ndiruvchi
85	81141007	Temir beton buyumlarga ishlov beruvchi
86	81319057	Chuvatish-yelimlash dastgohi operatori
87	81149022	Sement joyluvchi
88	73159008	Puflovchi
89	81149057	Transportirovkalash mexanizmlari motoristi
90	71130009	Tosh buyumlarini sayqallolovchi-shlifovkachi
91	73159014	Shisha va shisha buyumlarni chiqaruvchi

92	81811003	Shisha buyumlarni kuydiruvchi
93	72242001	Asbestotsement va asbestosilit plitalarni silliqlovchi
94	81142016	Asbestotsement quvurlarni qotirish konveyeri operatori
95	81142007	Asbestotsement buyumlar saralagich-namlagich (ajratuvchi- taxlovchi) operatori
96	81819077	Yanchuvchi-maydalovchi
97	81219118	Qoliplovchi-quvur quyuvchi
98	81607011	Maydalash qurilmalari mashinisti
99	81607013	Maydalovchi
100	81815011	Qurilish keramik buyumlari presslovchisi
101	81819034	Keramik materiallarni dozlovchi
102	81319494	Turboqorishtirgich operatori
103	81319355	Qorishma va eritmalar tayyorlovchi
104	81319356	Qorishtirish va aralashtirish motoristi
105	71120005	Pechlar yonida navbatchi g'isht teruvchi (pechkachi)
106	81819070	Shixtani to'kib turuvchi
107	81319380	Rulonlarni o'rovchi
108	81122005	Bunkerlovchi
109	81319048	Bug'lovchi
110	81149032	Silindrlarni qoplovchi
111	81829028	Quritish pechlari va barabanlari o't yoquvchisi

5. Yangi ishlab chiqilishi rejalashtirilgan kasbiy standartlar haqida ma'lumot

T/r	Kasbiy standartlar soni	Qamrab olinadigan lavozim (kasb)lar soni	Ishlab chiqiladigan yil va oy
1	2	10	2025-yil
2	8	30	2026-yil

6.Tarmoq malaka ramkasi malaka darajalarining tavsifi

Malaka darajasi		Bilim	Ko'nikma (mahorat)	Mas'uliyat va mustaqillik	Kasbiy faoliyat turlari va lavozim (kasb)lar kodi hamda nomi
Milliy malaka ramkasi (MMR)	Tarmoq malaka ramkasi (TMR)				
2	2	Texnik ishlarni bajarishning asosiy qoidalarini, tegishli asboblarni va qurilmalarning maqsadi va ishlash prinsipini, detallar va butlovchi qismlarni almashtirish ketma-ketligi va usullarini, nuqsonlarning sabablari va ularni oldini olish usullarini bilish	Mexanizmlar, elektron uskunalarni, transport vositalarini boshqarishni, turli xil jihozlarga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashni, texnik vositalar va qurilmalarni ekspluatatsiya qilish va ta'mirlash, mehnat vositalari va predmetlarini ko'zdan kechirish va ishga tayyorlay olish	Faqat yaxshi o'rgatilgan ish sharoitidagi o'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; Mavjud algoritm va yo'l-yo'riqlarga muvofiq nazorat ostida standart va oddiy vazifalarni bajarish	23.12 Listlangan shishani qoliplash va ishlov berish 73159014 Shisha va shisha buyumlarni chiqaruvchi 81811003 Shisha buyumlarni kuydiruvchi 73159008 Puflovchi 23.65 Tolali sement ishlab chiqarish 81149022 Sement joyllovchi 72242001 Asbestotsement va asbestosilit plitalarni silliqlovchi 81142016 Asbestotsement quvurlarni qotirish konveyeri operatori 81142007 Asbestotsement buyumlar saralagich-namlagich (ajratuvchi-taxlovchi) operatori 81607011Maydalash qurilmalari mashinisti 81607013 Maydalovchi 81122005 Bunkerlovchi 81149020 Sement soluvchi

					81149019 Sement ishlab chiqarishda maydalovchi 81144003 Beton qorish qurilmasi motoristi 81720014 Qorishtirish agregati mashinisti 24.20 Po'lat quvur, quvuro'tkazgich, profil, fitinglar ishlab chiqarish 81141007 Temir beton buyumlarga ishlov beruvchi 81819077 Yanchuvchi- maydalovchi 81219118 Qoliplovchi-quvur quyuvchi 81319057 Chuvatish- yelimlash dastgohi operatori 23.20 O'tga chidamli buyumlar ishlab chiqarish 81815011 Qurilish keramik buyumlari presslovchisi 81819034 Keramik materiallarni dozalovchi 71120005 Pechlar yonida navbatchi g'isht teruvchi (pechkachi) 81829028 Quritish pechlari va barabanlari o't yoquvchisi 71130009 Tosh buyumlarini sayqalloovchi-shlifovkachi 81319271 Ohakni so'ndiruvchi
--	--	--	--	--	--

					23.64 Quruq beton qorishmalari ishlab chiqarish 81319494 Turboqorishtirgich operatori 81319355 Qorishma va eritmalar tayyorlovchi 81819070 Shixtani to'kib turuvchi 81319356 Qorishtirish va aralashtirish motoristi 81149057 Transportirovkalash mexanizmlari motoristi 23.19 Boshqa shisha buyumlarni, jumladan texnik buyumlarni, ishlab chiqarish va ishlov berish 81319380 Rulonlarni o'rovchi 81319048 Bug'lovchi 81149032 Silindrlarni qoplovchi
3	3	Uskunalar va tizimlarning tuzilishi, ishlash prinsiplari va ekspluatatsiya qilish qoidalarini, qurilish sohasidagi normalar, normativ-huquqiy hujjatlar talablarini, materiallar va jarayonlar uchun texnik shartlar, standartlar va	Asbob-uskunalaridan foydalana olish, mehnat vositalari va predmetlarini ko'zdan kechirish va ishga tayyorlash, mexanizmlar, elektron uskunalar, transport vositalarini boshqarish, uskunalarni montaj qilish va	Faqat yaxshi o'rgatilgan ish sharoitidagi o'z harakatlari, ish natijalari va boshqalarning harakatlari uchun javobgarlik; Mavjud algoritm va yo'l-yo'riqlarga muvofiq nazorat ostida standart va	23.65 Tolali sement ishlab chiqarish 81142012 Asbestotsement listlarni to'liqinsimon qiluvchi 81142009 Asbestotsement buyumlarni qismlarga ajratuvchi

		standartlardan ruxsat etilgan og'ishlarni, o'lchash vositalarining maqsadi va ko'rsatkichlarini, avtomatlashtirish va signal berish vositalari sxemalarini, uskunalarning ishlashiga oid normalar va talablarni, texnik hujjatlar, texnik va texnologik jarayonlarni bilish - asboblarning va uskunalarning ekspluatatsiya qilish va ta'mirlash qoidalari.	sozlash, asbob-uskunalarining nosozlik kelib chiqish sabablarini aniqlash, asbob-uskunalarini profilaktik ko'zdan kechirishni o'tkazish, nosozliklarni bartaraf etish, orttirilgan tajribalardan kelib chiqib faoliyatni takomillashtirish	oddiy vazifalarni bajarish, muammolarni hal qilishda zaruratdan kelib chiqib mustaqil qaror qabul qilish	81149051 Tola hosil qilish qurilmasi operatori 81149053 To'liqlovchi-stoplovchi agregat operatori 23.11 Listlangan shisha ishlab chiqarish 81811004 Shisha erituvchi 73159015 Shisha va shisha buyumlarni puflovchi 81814029 Shishani toblovchi 81319398 Shisha ishlab chiqarishda toblovchi 81814014 Shisha lentasini shakllantirish operatori 81814018 Shisha qoliplash dastgohi operatori 73139004 Kuydiruvchi 81811001 Kvars erituvchi 73159005 Kvars puflovchi 81811005 Suvi qochirilgan kvarsli shishani erituvchi 24.20 Po'lat quvur, quvuro'tkazgich, profil, fittinglar ishlab chiqarish 81219123 Quvur quyuvchi 81219134 Quvursimon pech operatori 81319464 Tegirmon (maydalash) mashinisti 81219134 Quvursimon pech operatori
--	--	--	---	---	---

					23.20 O'tga chidamli buyumlar ishlab chiqarish 81815008 Keramik buyumlarni quyuvchi 73163007 Qurilish keramikasini sirlovchi 81819014 Buyumlarni pechlardan olib qo'yuvchi-saralovchi 81319357 Qorishtiruvchi 81121028 Quritish qurilmasi mashinisti 81829027 Quritish barabanlari o't yoquvchisi 81132001 Aylanuvchan pechlarda mashinist (kuydiruvchi) yordamchisi 23.64 Quruq beton qorishmalari ishlab chiqarish 83432015 23.19 Boshqa shisha buyumlarni, jumladan texnik buyumlarni, ishlab chiqarish va ishlov berish 72111003 Dastgohda qoliplash qoliplovchisi 81320056 Qoliplash dastgohlari mashinisti 89431008 Kran mashinisti (kranchi) 81121014 Konveyer (kratser, qumoqlovchi,
--	--	--	--	--	--

					sovitkichlar, to'yintiruvchi) mashinisti 81319037 Bitumni suvsizlantirish apparatchisi 81319392 Sepish va sovitish tuguni operatori 81819041 Massa va birikmalar tayyorlovchi 81819075 Vakuum so'rish mexanizmlari va moslamalari operatori 81819018 Devorbop buyumlarni ishlab chiqarishda boshqaruv pulti operatori 81420005 Ekstruder mashinisti 23.61 Betondan qurilish uchun buyumlar ishlab chiqarish 81141008 Temir beton ishlab chiqarish jihozlarini boshqarish pulti operatori 81144005 Beton qorishtirish sexi operatori 81122025 Shlam nasoslari mashinisti 23.70 Toshni kesish, ishlov berish va pardozlash 81122040 Toshni frezalovchi 71130010 Tosh kesuvchi
--	--	--	--	--	---

4	4	- qurilish materiallari sohasidagi o'zgarishlar va yangi normativ-huquqiy hujjatlar, standartlar va talablarni tahlil qilish va qo'llash; - mexanik va boshqa jihozlarning tuzilishi, ishlash prinsiplari va texnik xususiyatlarini chuqur tushunish, ularni samarali ishlatish va texnik holatini baholash; - uskunalarining ishlash va ekspluatatsiya holatini tekshirish, va ularga bog'liq standartlar va talablarga muvofiqlikni ta'minlash; - texnik hujjatlarni tahlil qilish, texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularning talablarga muvofiqligini tekshirish; - qurilmalar va jihozlarni ekspluatatsiya qilishda xavfsizlik va ishlab chiqarish samaradorligini ta'minlash bo'yicha mukammal bilimlar; - texnik ishlarni bajarishda muammolarni aniqlash, ularni bartaraf etish va ish jarayonlarini	- mexanizmlar, elektron uskunalar, transport vositalarini boshqarishda samarali va xavfsiz usullarni ishlab chiqish, ularning ishlash prinsiplarini va tartiblarini chuqur tushunish va monitoring qilish; - mexanik va boshqa jihozlarga kompleks texnik xizmat ko'rsatish, ularning holatini baholash va yuqori samaradorlikka erishish uchun mukammal ta'mirlash ishlarini amalga oshirish; - texnik vositalar va qurilmalarni kompleks ishlatish, ta'mirlash va modernizatsiya qilish jarayonlarini tashkil etish va optimallashtirish, yoqimsiz holatlarning oldini olish bo'yicha strategiyalar ishlab chiqish; - mehnat vositalari va predmetlarini chuqur tahlil qilish, ularni ishga tayyorlash, xavfsizlik talablariga muvofiqligini ta'minlash va samarali	Har qanday murakkab texnik va texnologik jarayonlarda mustaqil qarorlar qabul qilish va ularning natijalari uchun to'liq javobgar bo'lish; Har xil mexanizmlar, elektr uskunalar va qurilmalar bilan bog'liq murakkab vazifalarni bajarishda samaradorlik va xavfsizlik talablarini mustahkam saqlash, barcha jarayonlar va ish natijalarini nazorat qilish; Jarayonlarning samaradorligi va xavfsizligini ta'minlash uchun texnik va texnologik hujjatlarga asosan mustaqil ishlash, shaxsiy ishlatish va ekspluatatsiya qoidalarini samarali qabul qilish va qo'llash; Muammolarni va nuqsonlarni aniqlashda mustahkam mustaqillikka ega bo'lish, ularni tez va samarali hal qilish, qarorlar qabul qilishda tashkilotning talablariga muvofiq yo'l-yo'riqlarni izchil bajarish;	Qurilish materiallarini ishlab chiqarish yo'nalishida: 23.65 Tolali sement ishlab chiqarish 51510006 Xo'jalik mudiri 14390029 Sinov laboratoriyasi mudiri 81211024 Shaxtali pechlar mashinisti (kuydiruvchi) 81319498 Usta yordamchisi
---	---	---	--	--	--

		optimallashtirish usullarini tatbiq qilish; - asboblarning va qurilmalarning maqsadi va ishlash prinsiplarini chuqur va aniq tushunish, ularning samarali va xavfsiz ishlashi uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish; - detallar va butlovchi qismlarning tez yaroqsiz bo'lishiga olib keladigan omillarni aniqlash va ularni oldini olishga oid ishlanmalarni amalga oshirish; - detallar va butlovchi qismlarni almashtirish jarayonini ishlab chiqish, qo'llaniladigan usullar va texnika ta'riflarini kiritish; - qurilmalarda paydo bo'ladigan nuqsonlarni tahlil qilish, ularni bartaraf etish va ishlatish jarayonini tugatish bo'yicha ishlanmalarni amalga oshirish.	ishlash uchun aniq texnik usullar qo'llash; - har qanday texnik va texnologik muammolarni samarali hal qilish, ularni tashxis qo'yish va ishlash jarayonlarini optimallashtirish uchun zarur bilim va tajribaga ega bo'lish; - turli xil jihozlarning ishlash jarayonlarini tahlil qilish va tahliliy ishlashga asoslangan qarorlar qabul qilish.	Muammolarni hal qilishda har bir qarorning natijalarini aniq baholash, ularning samaradorligini va xavfsizligini ta'minlash, va yangi ishlanmalarni joriy qilishda oldindan rejalashtirishni amalga oshirish; Murakkab vaziyatlarda mustahkam ishlash va to'g'ri qarorlar qabul qilish, mutaxassislar bilan hamkorlikda ishlash va birgalikda muammolarni bartaraf etish; Ish jarayonidagi yuqori samaradorlikni ta'minlash uchun innovatsion yondashuvlarni va yangi texnologiyalarni joriy qilish, hamda yuqori darajadagi mustaqillikni saqlab turish.	
5	5	- qurilish materiallari sohasidagi barcha normativ-huquqiy hujjatlar, standartlar, talablar va ularning amaliy qo'llanilishini	- mexanizmlar, elektron uskunalar va transport vositalarini kompleks tarzda boshqarish, ularni optimal holatda ishlatish, monitoring qilish va ishlash	Texnik va texnologik jarayonlarning barcha yo'nalishlarida mustaqil qarorlar qabul qilish, strategik maqsadlarga erishish uchun zarur	71.20 Texnik sinovlar va tahlillar 31151017 Texnik-texnolog 31159023 Texnik-nazoratchi 44199005 Texnik-inspektor

	chuqur tahlil qilish va mutlaq muvofiqlikni ta'minlash; - turli xil ishlab chiqarish jihozlarning tuzilishi, ishlash prinsiplari va texnik xususiyatlari bo'yicha mukammal bilimlar, yangi texnologiyalar va innovatsiyalardan foydalanish yo'llarini ishlab chiqish; - uskunalarining ishlashini optimallashtirish, ularning ekspluatatsiya shartlarini va ishlash samaradorligini ta'riflash va ularga asoslangan tadqiqotlar olib borish; - texnik hujjatlarni yaratish, tahlil qilish va texnologik jarayonlarni ishlab chiqishda innovatsion yondashuvlarni tatbiq qilish, jarayonlar bilan bog'liq barcha talablar va talablarga muvofiqlikni ta'minlash; - qurilmalar va jihozlarni ekspluatatsiya qilishda xavfsizlik, energiya samaradorligi, iqtisodiy va ekologik talablarni qondirish, yangilash va ta'mirlash ishlarni samarali boshqarish; - texnik ishlarni amalga oshirishda muammolarni	samaradorligini oshirish uchun murakkab texnologiyalardan foydalanish; - turli xil ishlab chiqarish jihozlari uchun strategik ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish planlarini ishlab chiqish, texnologiyalar va materiallarni yangilash orqali tizimlar ishlashini optimallashtirish; - texnik vositalar va qurilmalarni kompleks ishlatish, modernizatsiya qilish va ularni ekspluatatsiya qilish jarayonlarini mukammal baholash, barcha xavfsizlik talablariga muvofiq holda ishlashga ishonch hosil qilish; - mehnat vositalari va predmetlarini aniq va samarali ishga tayyorlash, ularning xavfsizligini ta'minlash va yangi usullar orqali ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish; - muammolarni samarali hal qilish va ularning sabablarini aniqlash uchun	bo'lgan usullar va yo'l-yo'riqlarni ishlab chiqish va tatbiq qilish; Ish jarayonlarini boshqarishda barcha sohalarida yuqori darajada mas'uliyatni his qilish, har bir qarorning natijasini va ta'sirini o'z zimmasiga olish, shunchaki standartlar bilan cheklanmasdan, ijobiy natijalarga erishish uchun innovatsion yondashuvlar ishlab chiqish; Jarayonlarning samaradorligi va xavfsizligini ta'minlashda mutlaq mustaqillikka ega bo'lish, murakkab muammolarni har tomonlama tahlil qilib, ularni eng optimal yo'llar bilan hal qilish; Yangi texnologiyalar va ishlanmalarni joriy qilish, ularning ishlashini tahlil qilish va ishlatish samaradorligini ishonchli tarzda baholash; Texnik va texnologik muammolarni bartaraf etishda strategik	31159019 Sifat nazorati xizmati texnigi 31330002 Ishlab chiqarish laboranti 31152003 Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish bo'yicha texnik
--	---	--	---	--

	aniqlash, ularni kompleks va tizimli yondashuv orqali bartaraf etish, va ishlab chiqarish jarayonini optimallashtirish bo'yicha strategik qarorlar qabul qilish; - asboblarni, qurilmalar va ularning ishlash prinsiplari, yangi texnik hamda texnologik ishlanmalarni joriy qilish, ularning samaradorligi va ishlash xavfsizligini ta'minlash; - detallar va butlovchi qismlarning ishlash jarayonini to'liq tahlil qilish, ularning yaroqsiz bo'lish sabablarini aniqlash va ishlab chiqarish ishlanmasiga oid mukammal takliflar ishlab chiqish; - qurilmalarda yuzaga kelgan nuqsonlarni aniqlash, bartaraf etish va ularni oldini olishga qaratilgan kompleks tizimlar ishlab chiqish va amalga oshirish; - qurilish materiallari sohasidagi innovatsiyalar va yangi texnologiyalar, ularning qo'llanilishi va integratsiyasini rivojlantirishda ustuvor yondashuvlarni amalga oshirish.	kompleks tahlillar olib borish, yangi texnologiyalarni integratsiya qilish va innovatsion qarorlar ishlab chiqish; - muhim texnik va texnologik qarorlarni qabul qilish, ishlab chiqarish jarayonlarini strategik boshqarish va ta'mirlash ishlarini samarali boshqarish, ixtisoslashgan bilim va tajriba asosida ishlash; - stanoklarning ishlash jarayonlarini kuzatish, ularni takmillash va samaradorligini oshirish, texnologik innovatsiyalardan foydalanish.	yondashuvlarni amalga oshirish, ish jarayonlarini rivojlantirish va innovatsion g'oyalarni tatbiq qilish; Qabul qilingan qarorlar va amalga oshirilgan jarayonlar uchun to'liq mas'uliyatni olish, ularning natijalarini tahlil qilish va tashkilotning umumiy maqsadlariga moslashtirish; Jamoa va tashkilotning murakkab vazifalarini samarali ishlashga moslashtirish, yuqori darajadagi mustaqillik va mas'uliyatni saqlab turish.	
--	--	---	---	--

6	6	- O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari, boshqa normativ-huquqiy hujjatlari; - mahsulot sifatini boshqarish uchun uslubiy va me'yoriy-texnik materiallar; - texnologik jarayonlar va ishlab chiqarish usullari; - mahsulotlarning asosiy texnologik va dizayn ma'lumotlari; - standartlar, texnik xususiyatlar, sifat ko'rsatkichlari standartlari; - texnologik ko'rsatmalar, tizimlarni, ishlab chiqarishni texnik nazorat qilish vositalari va usullari; - tayyor mahsulot, xomashyo, materiallar, yarim tayyor mahsulotlar, butlovchi buyumlarni qabul qilish va saqlash qoidalar; - iqtisodiyot asoslari, mehnatni tashkil qilish, ishlab chiqarish va boshqarish; - mehnat huquqi; - sanoat mahsulotlari sifatini sertifikatlash tartibi; - mahsulotlarni sinovdan o'tkazish va qabul qilish	- mehnat yoki o'qishning ixtisoslashtirilgan sohasidagi murakkab va kutilmagan muammolarni hal qilish uchun zarur bo'lgan yangiliklar egallaganligini tasdiqlovchi ilg'or qobiliyatlar; - faoliyat, usullar va ularning natijalarini baholash.	Mehnat yoki o'qishning kutilmagan kontekstida qaror qabul qilish darajasida mas'uliyatni qabul qiluvchi, faoliyatning murakkab texnik va professional turlarini boshqarish. Yakka tartibdagi va jamoaviy rivojlanish sohasida o'ziga mas'uliyatni qabul qilish.	23.61 Betondan qurilish uchun buyumlar ishlab chiqarish 12112012 Xo'jalik ishlari bo'lim boshlig'i (mudiri) 13220060 Smena boshlig'i (konchilik, qazib olish sanoatida) 13220062 Texnik rahbar (konchilik, qazib olish sanoatida) 13219015 Katta usta-xonalarni dezaktivatsiya qilish guruhi rahbari 21411004 Muhandis-texnolog (umumiy) 21411003 Ishlab chiqarishni tashkil etish bo'yicha muhandis 21415007 Standartlashtirish bo'yicha muhandis 21414003 Sifat nazorati bo'yicha muhandis 13219017 Nazorat ustasi (sex, uchastka) 13212035 Uchastka ustasi (elektr ta'minoti, gaz, bug' va havo konditsionerlashda)
---	---	--	---	---	--

		qoidalar;- mahsulotlar (ishga, xizmatlar) sifatini tasdiqlovchi texnik hujjatlarni tayyorlash tartibi; - xavfsizlik me'yorlari va mehnat muhofazasi, ishlab chiqarish sanitariyasi, sanoat va yong'in xavfsizligi talablari			
--	--	---	--	--	--

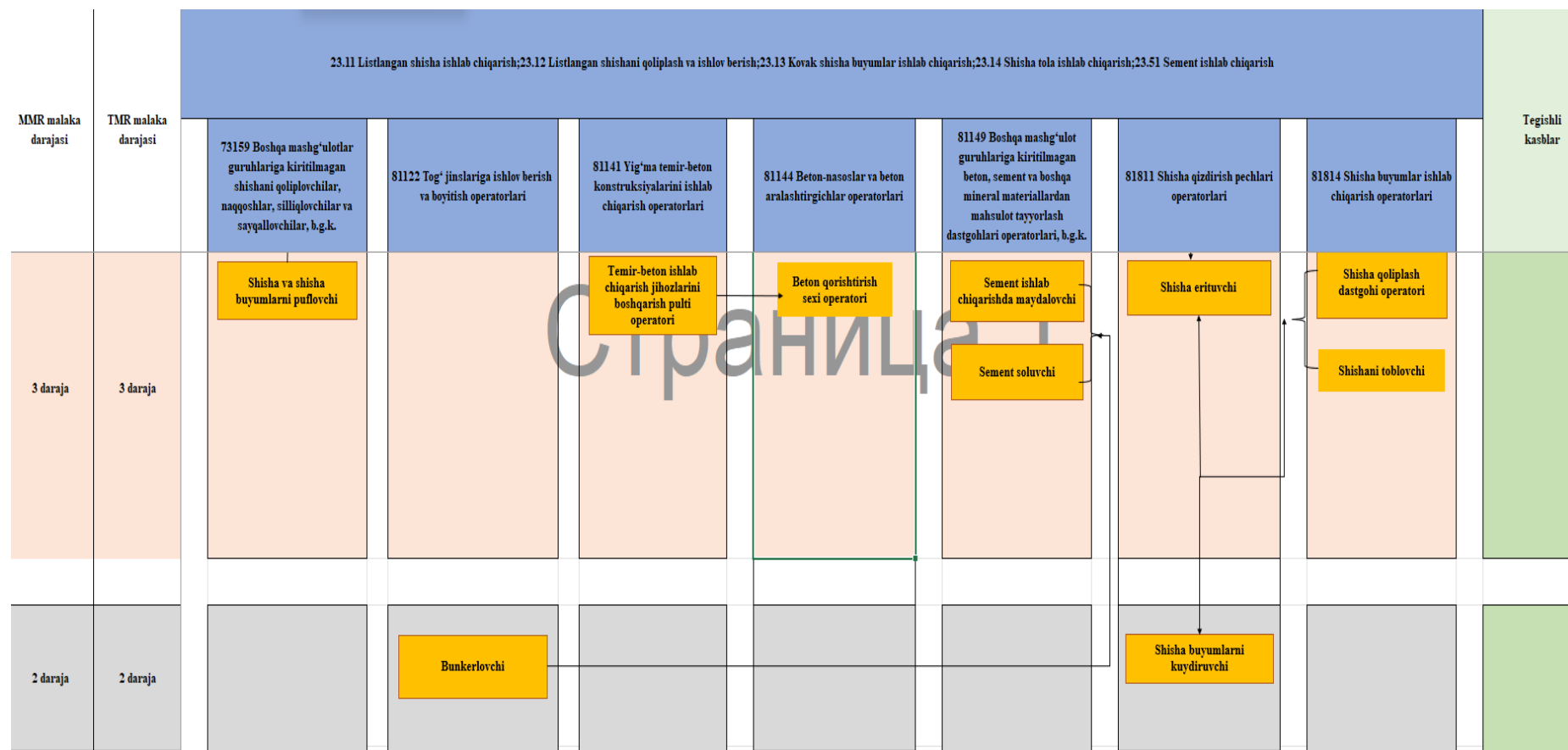
7	7	- kasbiy sohada yangi amaliy bilimlarni yaratish; - O'zbekiston Respublikasi tegishli iqtisodiy faoliyat turining rivojlanish yo'nalishlarini belgilaydigan qonun hujjatlari va me'yoriy hujjatlar; - mehnat huquqi; - korxonalarda iqtisodiy ishlarni tashkil etish bo'yicha uslubiy materiallar; - korxonaning ishlab chiqarish texnologiyasi asoslari; - korxonani boshqarishning iqtisodiy usullari; - Tashkilotning ishlab chiqarish-iqtisodiy va ijtimoiy faoliyati rejalarini ishlab chiqish va tasdiqlash tartibi; - mahsulotlarning yangi turlarini, asbob-uskunalarini, texnologiyalarni, ratsionalizatorlik takliflari va ixtirolarni kiritishdan iqtisodiy samaradorlikni hisoblash tartibi; - moddiy, mehnat va moliyaviy xarajatlar standartlarini ishlab chiqish tartibi;	- yangi bilimlarni, tartibotlarni rivojlantirish va turli sohalarga taalluqli bilimlarni integratsiyalash uchun o'tkaziladigan ilmiy-tadqiqotlarda va/yoki faoliyatda innovatsiya talab qilinadigan maxsus tadqiqot o'tkazish qobiliyati; - faoliyat, usullar va natijalar va professional faoliyat sohasi va undan tashqari sohalar uchun qisqa muddatli va uzoq muddatli oqibatlarni tanqidiy baholash.	Murakkab, kutilmagan va yangi strategik yondashuvlarni talab qiluvchi professional yoki o'quv kontekstlarni boshqarish va ushbu kontekstlarni o'zgartirish. Professional bilimlar va amaliyotga hissa qo'shish va/yoki jamoalar strategik mehnat unumdorligini tekshirish bo'yicha mas'uliyatga ega bo'lish.	23.61 Betondan qurilish uchun buyumlar ishlab chiqarish 11200007 Boshqaruv raisi va o'rinbosarlari 11200023 Korxona bosh direktori (boshlig'i, boshqaruvchisi) va o'rinbosarlari 11200049 Zavod, korxona direktori va o'rinbosarlari 11200009 Direksiya direktori va o'rinbosarlari 11200004 Birlashma boshlig'i (direktori) va o'rinbosarlari 12210006 Mahsulot marketingi va sotuvi sohasida departament (boshqarma) direktori (boshlig'i) 13212026 Qozonxona boshlig'i (direktori) 13460013 Sho'ba (sektor) mudiri 13211014 Bosh muhandis
---	---	--	--	---	---

		- xo'jalik shartnomalarini tuzish va bajarish tartibi; - korxonada rejalashtirilgan ishlarni tashkil etish; - mehnatni tashkil etish choralari; - ichki mehnat qoidalari; - tegishli iqtisodiy faoliyat turining rivojlanish yo'nalishlarini belgilaydigan qonun hujjatlari va me'yoriy hujjatlar; - davlat organlarining iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlarini va tegishli iqtisodiy faoliyat turlarini belgilaydigan qarorlari; - korxona faoliyati, korxona yo'nalishi, ixtisosi va tuzilishiga tegishli uslubiy materiallar; - iqtisodiy faoliyatning tegishli turidagi ilmiy va texnik yutuqlar; - ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil etish; - ishlab chiqarishni tashkil etish texnologiyasi; - korxonaning ishlab chiqarish va tadbirkorlik faoliyati rejalarini tayyorlash va tasdiqlash tartibi;			
--	--	--	--	--	--

		- korxonani boshqarish va boshqarish usullari; - xo'jalik va moliyaviy shartnomalarini tuzish va bajarish tartibi; - xavfsizlik me'yorlari va mehnat muhofazasi, ishlab chiqarish sanitariyasi, sanoat va yong'in xavfsizligi talablari.			
8	8	Quyidagilar bo'yicha o'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha ixtisoslashgan nazariy va amaliy bilimlar: - O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari, me'yoriy-huquqiy hujjatlari;	Sanoat va hudud darajasida yangi va innovatsion vazifalarni belgilash, g'oyalarni shakllantirish, kiritilgan innovatsion natijalarini bashorat qilish qobiliyati. Oliy darajada rivojlanishning strategik	Mehnat yoki o'quv sohasida, jumladan tadqiqot yo'nalishida yangi g'oyalar yoki jarayonlar ishlab chiqarishda yuksak darajadagi obro', innovatsiyalar, mustaqillik	23.19 Boshqa shisha buyumlarni, jumladan texnik buyumlarni, ishlab chiqarish va ishlov berish 11200017 Ilmiy-tadqiqot instituti direktori va o'rinbosarlari

		- korxonaning ishlab chiqarish iqtisodiy faoliyatini tartibga soluvchi, iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlarini va umuman O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy faoliyat turlarini belgilaydigan normativ-huquqiy hujjatlar; - korxonalarning texnik, iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanish istiqbollari, strategiyasi, ustuvorliklari; Ilmiy va kasbiy faoliyat sohasidagi eng ilg'or darajadagi bilimlar. Kasbiy faoliyatning keng sohasidagi fanlararo chuqur ilmiy bilimlar. - ilmiy-texnik yutuqlar, ilg'or mahalliy va xorijiy, tegishli faoliyat turidagi tajriba va shunga o'xshash eng yaxshi korxonalarning tajribasi;	yo'nalishlarini belgilash qobiliyati va ularni amalga oshirishni rejalashtirish. Murakkab muhitda muhim mavzularda og'zaki va yozma ravishda ochiq muhokama qilish qobiliyati.	va professional mukammallikni namoyon qilish. O'zining va ilmiy jamoaning tadqiqot natijalari, shuningdek, ularning sanoatdagi mamlakat va xalqaro miqyosdagi iqtisodiy samarasi uchun mas'uliyati; Yirik institutsional tuzilmalar darajasida qarorlar qabul qilish va strategiyani belgilash, murakkab ijtimoiy, sanoat va ilmiy jarayonlarni boshqarish, yangi va murakkab g'oyalarni tanqidiy tahlil qilish, baholash, jamiyatning texnik, ijtimoiy va madaniy taraqqiyoti uchun strategik qarorlar qabul qilish.	11200015 Ilmiy-ishlab chiqarish birlashmasi bosh direktori va o'rinbosarlari 13450009 Laboratoriya mudiri 12230002 Bosh ilmiy xodim
--	--	---	---	---	--

7. Tarmoqning funksional xaritasi

**8. Tarmoq malakalar ramkasini ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot
(korxona)lar to'g'risida ma'lumot**

T/r	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	"O'zsanoatqurilishmateriallari" uyushmasi boshqaruv raisi v.v.b	Raximov Ilyos Ikramovich
2	"Qizilqumsement" aksiyadorlik jamiyati texnik direktor o'rinbosari	Xudoyberdiyev Odiljon Xakimovich
3	"Kvars" aksiyadorlik jamiyati shisha idishlari ishlab chiqarish sexi boshlig'i	Qurbonov Bahrom Sobirovich
4	"Sherobod sement zavodi" MCHJ Mehnatni tashkil etish va ish haqi bo'limi boshlig'i	Berdimuratov Shavkat Axatdjanovich
5	"Ohangaronsement" MCHJ Xodimlar bo'limi menedjeri	Raximov Zoxid Israilovich
6	"Ecobasalt Group" MCHJ QK rahbari	Boyzoqov Azizjon Abdurazaqovich
7	"O'zqurilishmaterialLITI" MCHJ ilmiy-tadqiqot va injiniring markazi direktori	Razzoqov Saidahmad Zaynutdinovich